

NAKKUSHAIGUSTE ESINEMINE EESTIS

Nakkushaigused	2011. a 11 kuud		2010. a 11 kuud		Võrdlus
	Haigete arv	100 000 el. kohta	Haigete arv	100 000 el. kohta	
Kõhutüüfus/paratüüfused	0	0,0	1	0,07	
Salmonelloos	368	27,5	398	29,7	Vähenes 7,5% võrra
Rotaviirusenteriit	2250	167,9	1123	83,8	Suurenes 2 korda
Norwalk-viirusnakkus	139	10,4	621	46,3	Vähenes 4,5 korda
Soolenakkuste summa	4287	319,9	3627	270,6	Suurenes 18,2% võrra
Meningokokknakkus	8	0,6	2	0,1	Suurenes 4 korda
<i>Haemophilus influenzae</i> nakkus	40	3,0	15	1,1	Suurenes 2,7 korda
Leegionärihaigus	5	0,4	0	0,0	
Neerusündroomiga hemorraagiline palavik	7	0,5	4	0,3	Suurenes 75,0% võrra
Leptospiroos	2	0,1	1	0,07	
Leetrid	7	0,5	0	0,0	
Malaaria (sissetoodud)	1	0,07	1	0,07	
Tuberkuloos	190	14,2	181	13,5	Suurenes 5,0% võrra
HIV-nakkus	337	25,1	342	25,5	Vähenes 1,5% võrra
HIV- tõbi	36	2,7	13	1,0	Suurenes 2,8 korda
Puukentsefaliit	241	18,0	200	14,9	Suurenes 20,5% võrra
Lyme'i tõbi	2186	163,1	1587	118,4	Suurenes 37,7% võrra
Viirushepatiitid kokku	364	27,2	317	23,6	Suurenes 14,8% võrra
sh äge A-viirushepatiit	140	10,4	5	0,4	Suurenes 28 korda
äge B-viirushepatiit	14	1,0	22	1,6	Vähenes 36,4% võrra
äge C-viirushepatiit	17	1,3	31	2,3	Vähenes 45,2% võrra
Teetanus	2	0,1	0	0,0	
Tulareemia	2	0,1	0	0,0	

Soolenakkused

Võrreldes 2010. aasta 11 kuuga on haigestumine soolenakkustesse suurenenud 18,2% võrra. Viirusliku etioloogiaga soolenakkused (rotaviirusenteriit ja Norwalk-viirusnakkus) moodustavad 55,7% soolenakkuste üldarvust (2010. aastal – 48,1%). Haigestumine rotaviirusenteriiti suurenes 2 korda, täpsustamata soolenakkustesse – 16,6% võrra (2011. a – 878 haigusjuhtu, 2010. a – 753 haigusjuhtu), *Escherichia coli* soolenakkusesse – 50% võrra (2011. aastal – 9 haigusjuhtu, 2010. aastal – 6 haigusjuhtu), *Yersinia enterocolitica* enteriiti – 17,3% võrra (2011.a – 61 haigusjuhtu, 2010.a – 52 haigusjuhtu), kampülobakterenteriiti – 8,1% võrra (2011. a – 201 haigusjuhtu, 2010. a – 186 haigusjuhtu). Haigestumine Norwalk-viirusnakkusesse vähenes 4,5 korda, muudesse täpsustatud soolenakkustesse – 40,2% võrra (2011. a – 128 haigusjuhtu, 2010. a – 214 haigusjuhtu), shigelloosi – 2 korda (2011. a – 21 haigusjuhtu, 2010. a – 43 haigusjuhtu), salmonelloosi – 7,5% võrra. 2010. aastaga on võrdne haigestumine lambliaasi (2011. a – 232 haigusjuht, 2010. a – 230 haigusjuhtu).

Salmonelloosi tekitajateks olid: *Salmonella enteritidis* – 59,0%, *Salmonella typhimurium* – 9,5%, *Salmonella infantis* – 6,0%, *Salmonella B* grupp – 0,8%, *Salmonella D* grupp – 16,8%,

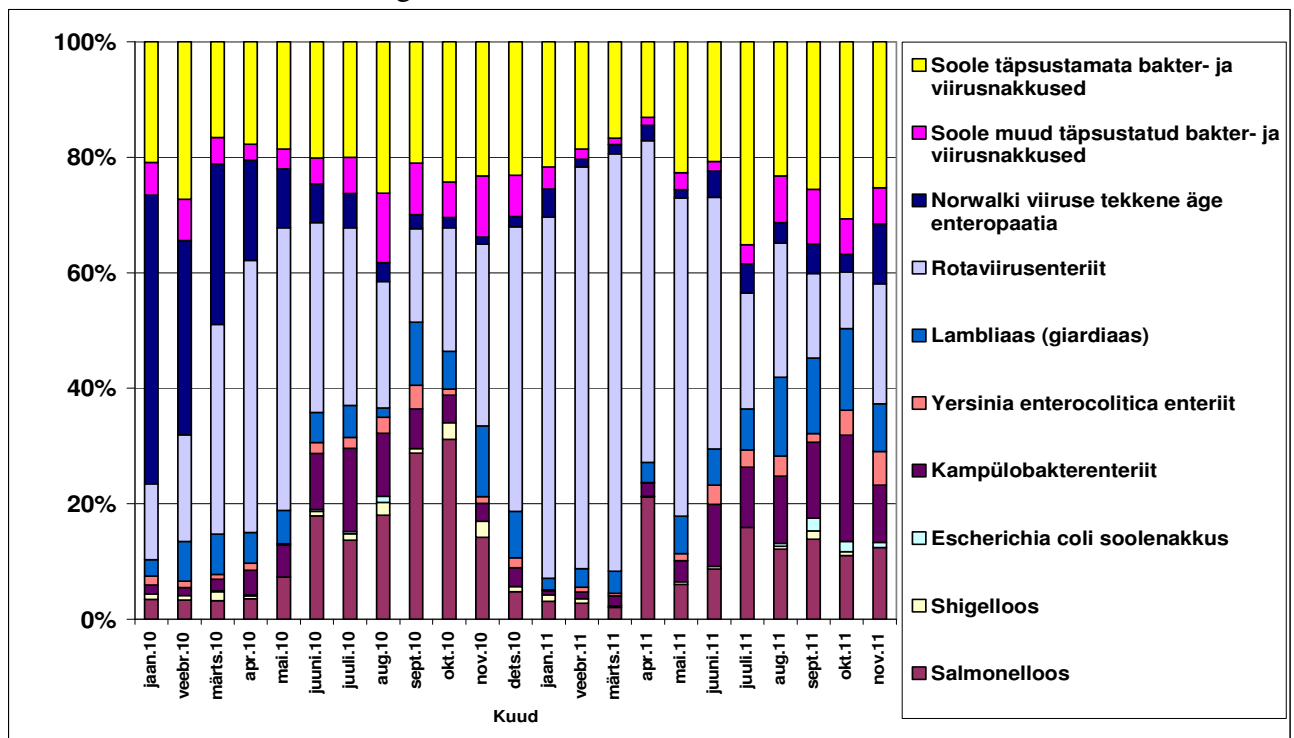
Salmonella Derby – 0,8%, muud harvaesinevad salmonellad – 3,0%, tüpeerimata salmonellad – 4,1%.

Kampülobakterenteriidi tekitajaks oli *Campylobacter jejuni* 92,5%, *Campylobacter lari* – 0,5%, *Campylobacter coli* – 0,5%, *Campylobacter spp* – 6,5%.

Shigelloosi tekitajateks olid: *Shigella sonnei* – 33,3%, *Shigella flexneri* – 47,6%, *Shigella dysenteriae* – 9,5%, *Shigella boydii* – 4,8%, *Shigella spp* – 4,8%.

Muude täpsustatud soolenakkuste tekitajateks olid: adenoviirus – 67,2%, enteroviirused – 21,1%, *Proteus mirabilis* – 3,1%, *Clostridium perfringens* – 7,0%, *Aeromonas* – 0,8%, *Clostridium difficile* – 0,8%.

Joonis 1. Soolenakkustesse haigestumise struktuur kuude lõikes, 2010-2011

Piisknakkused, sh vaktsiin-välditavad nakkushaigused

Meningokokknakkusesse haigestumine suurenes 2 korda, *Haemophilus influenzae* nakkusesse – 2,7 korda, sarlakitesse 2,1 korda (2011. a – 597 haigusjuhtu, 2010. a – 281 haigusjuhtu), pneumokokknakkusesse – 75,8% võrra (2011. a – 58 haigusjuhtu, 2010. a – 33 haigusjuhtu), tuulerõugetesse – 43,3% võrra (2011. a – 7725 haigusjuhtu, 2010. a – 5391 haigusjuhtu), nakkuslikku mononukleoose – 8,8% võrra (2011. a – 296 haigusjuhtu, 2010. a – 272 haigusjuhtu), tuberkuloosi – 5% võrra. Samuti suurenes leetrite ja leegionärihaiguse haigusjuhtude arv (2010. aastal ei esinenud). Haigestumine läkakõhasse vähenes 2,7 korda (2011. a – 439 haigusjuhtu, 2010. a – 1193 haigusjuhtu), muudesse viirusentsefaliitidesse ja – meningiitidesse – 4,4 korda (2011. a – 23 haigusjuhtu, 2010. a – 102 haigusjuhtu), mumpsi – 2 korda (2011. a – 6 haigusjuhtu, 2010. a – 12 haigusjuhtu).

Haigestumine ülemiste hingamisteede nakkustesse suurenes 2011. aastal 25,2% võrra (2011. a – 164 658 haigusjuhtu, 2010. a – 131 472 haigusjuhtu), grippi – 4,3 korda (2011. a – 5447 haigusjuhtu, 2010. a – 1257 haigusjuhtu).

Gripp ja ülemiste hingamisteede viirusnakkused

November ei toonud ülemiste hingamisteede viirusnakkustesse haigestumise osas suuri muutusi.

Novembris jäi hingamisteede viirusnakkustesse haigestumise tõttu arstide poole pöördunute arv umbes 20 protsendiga alla varasemate aastate sama perioodi pöördumistest.

Haigestumine nii ülemiste hingamisteede viirusnakkustesse kui ka gripitaolistesse haigustesse püsis stabiilsel tasemel, laboratoorselt kinnitati seroloogilise meetodiga 2 A-gripiviirust Tartu Ülikooli Kliinikumi laboris. Tulemused olid piiripealsed ja gripi diagnoosi ei pandud.

Muudest viirustest suurenes laboratoorselt kinnitatud paragripi- ja RS-viiruse arv. Hooaja domineerivad viirust ei ole veel võimalik määrata, kuna positiivsete proovide arv on selleks liiga väike.

Sentinelsüsteemi andmetel hinnatakse gripi ja gripilaadsete haiguste haigestumise intensiivsust madalaks. Vanusrühmade järgi haigestusid enim kuni 5-aastased lapsed, kuid kahekordistus gripitaolistesse haigustesse haigestumine eakate hulgas ning haigestumine selles vanusrühmas oli kõrgem võrreldes eelmiste aastatega.

Kuna haigestumise kasv vanemaealiste hulgas on teistega võrreldes suurem, palus Terviseamet perearstidel pöörata erilist tähelepanu just sellele vanusrühmale ning võtta eeskätt nendelt proove gripiviirusele.

Summaarne haigestumine **viirushepatiitidesse** on suurenenud 14,8% võrra. Registreeritud A-viirushepatiitide arv on suurenenud 28 korda. Haigestumine ägedasse B-viirushepatiiti on vähenenud 36,4% võrra, C-viirushepatiiti – 45,2% võrra.

2011. aastal registreeritud kroonilise B-viirushepatiidi osakaal moodustab 6,3% ja kroonilise C-viirushepatiidi osakaal – 46,4% registreeritud hepatiidide üldarvust.

Sugulisel teel levivad nakkushaigused

Haigestumine anogenitaalsetesse herpesviirusnakkustesse suurenes – 45,0% võrra, gonokokknakkusesse 68,4% võrra, klamüüdiannakkustesse – 4,9% võrra. Haigestumine süüfilisse on 2010. aastaga võrdne.

2011. aastal registreeritud **HIV-tõve** arv on suurenenud 2,8 korda, avastatud **HIV-nakkuste** arv on väiksem 1,5% võrra.

Muudest nakkushaigustest: 2011. aastal on registreeritud üks malaaria, kaks tulareemia, kaks leptospiroosi, 7 neerusündroomiga hemorraagilise palaviku, kolm listerioosi, kaks teetanuse ja viis leegionärihaiguse haigusjuhtu. Haigestumine sügelistesse on vähenenud 6,1% võrra (2011. aastal – 893 haigusjuhtu, 2010. aastal – 951 haigusjuht).

Puukentsefaliidi esimene haigusjuht registreeriti maikuus (2010. aastal registreeriti esimene haigusjuht aprillikuus). Võrreldes 2010. aastaga on haigestumine suurenenud 20,5% võrra.

Puukentsefaliiti haigestumine, 2011. a

Piirkond	Registreeritud haigete arv	Haigestumus 100 000 elaniku kohta	Registreeritud haigusjuhud teadaoleva nakatumiskoha järgi
Tallinn	24	6,0	3
Harjumaa	24	19,0	22
Hiiumaa	8	79,2	9
Ida-Virumaa	6	5,9	10
Narva	11	16,0	2

Jõgevamaa	2	5,4	3
Järvamaa	2	5,5	
Läänemaa	15	54,6	14
Lääne-Virumaa	4	6,0	
Põlvamaa	9	29,0	6
Pärnumaa	42	47,5	27
Raplamaa	6	16,4	5
Saaremaa	48	138,2	39
Tartumaa	15	10,0	5
Valgamaa	8	23,4	5
Viljandimaa	9	16,2	5
Võrumaa	8	21,1	4
Teadmata			82
Kokku	241	18,0	

Lyme'i tõppe (ehk puukborrelioosi) haigestumine suurenes 2011. aastal 37,7% võrra.

Lyme'i tõppe haigestumine, 2011. a

Piirkond	Registreeritud haigete arv	Haigestumus 100 000 elaniku kohta	Registreeritud haigusjuhud teadaoleva nakatumiskoha järgi
Tallinn	400	100,4	49
Harjumaa	207	163,8	302
Hiiumaa	167	1654,0	179
Ida-Virumaa	26	25,8	37
Narva	40	58,2	12
Jõgevamaa	57	155,0	51
Järvamaa	62	171,6	38
Läänemaa	122	444,0	124
Lääne-Virumaa	55	81,9	57
Põlvamaa	72	232,2	66
Pärnumaa	140	158,3	86
Raplamaa	114	310,8	118
Saaremaa	343	987,8	285
Tartumaa	183	122,3	70
Valgamaa	20	58,6	21
Viljandimaa	150	269,5	93
Võrumaa	28	73,9	25
Kokku	2186	163,1	

Loomahammustuste arv on vähenenud 9,9% võrra (2011. a – 1684, 2010. a – 1869).

Inimesi hammustanud loomad:

koer – 1192 (70,8% juhtudest),

kass – 420 (24,9% juhtudest),

rott – 18 (1,1% juhtudest),

tuhkur – 8 (0,5% juhtudest),

hiir – 7 (0,4% juhtudest),

kährrik – 6 (0,4% juhtudest),

rebane – 4 (0,2% juhtudest),

nirk – 3 (0,2% juhtudest),

ahv, hamster, jännes, karu, mäger, poni, siga, – a' 2 (a' 0,1% juhtudest),

hobune, hunt, kobras, küülik, metssiga, naarits, nahkhiir, ninakaru, orav, papagoi, vares – a' 1 (a' 0,06% juhtudest).

2011. aastal ei ole registreeritud kõhutüüfust, botulismi, difteeriat, kaasasündinud süüfilist, punetisi, toksoplasmoosi, trihhinelloosi, ehhinokokoosi.

Reisimisega seotud nakkushaigused Eestis (ajavahemik 01.01 - 31.11.2011. a)

Haigus	Imporditud haigusjuhtude arv	Riigid, kus toimus nakatumine
Adenoviirusenteriit	3	Brasiilia, India, Hispaania
A-viirushepatiit	9	Egiptus 1, India 3, India 1, Soome 3, Valgevene
B-viirushepatiit	1	Türgi
Gripp	1	Sloveenia
Kampülobakterenteriit	19	Venezuela 1, Tai 2, Austraalia 1, India 3, Türgi 2, Hiina 1, Läti 2, Saksamaa 1, Ukraina 1, Venemaa 3, Prantsusmaa 2
Jersinioos	4	Egiptus 1, Rootsi 2, Soome 1
Leetrid	5	Hispaania 2, Itaalia, Prantsusmaa, Soome
Läkakõha	2	Hispaania, Soome
Malaaria (<i>p.falciparum</i>)	1	Ghana
Meningokokknakkus	1	Läti
Nakkuslik mononukleos	3	India, Venemaa, Itaalia
Neerusündroomiga hemorraagiline palavik	1	Venemaa
Noroviirusnakkus	3	Brasiilia, Bulgaaria, Portugal
Pneumokokknakkus	1	Soome
Puukborrelioos (Lyme'i tõbi)	11	Soome 3, Rootsi 1, Norra 1, Tai 1, Saksamaa 2, Venemaa 3
Puukentsefaliit	1	Venemaa
Rotaviirusenteriit	14	Egiptus 1, Türgi 5, Itaalia 1, Suurbritannia 1, Hispaania 1, Soome 2, Bulgaaria 2,

		Montenegro 1
Salmonelloos	21	India 3, Egiptus 7, Läti 3, Leedu 1, Soome 1, Türgi 4, Sri Lanka 1, Venemaa 1
Shigelloos	12	Egiptus 4, India 3, Brasiilia 1, Madagaskar 1, Kõrgõzstan 1, Tansaania 1, Etioopia 1
Sugulisel teel levivad klamüüdiahaigused	3	Soome, Kreeka, Türgi
Täpsustamata soolenakkused	9	Saksamaa 1, Soome 1, Türgi 5, Portugal 1, Egiptus 1
Tuulerõuged	1	Venemaa
Sügelised e skaabies	3	Soome 2, Malta 1
KOKKU	129	

NAKKUSHAIGUSTE ESINEMINE MAAILMAS

Grippi haigestumine Euroopas ja maailmas

Haigestumine Euroopa Liidus

Euroopa gripiseirevõrgustiku andmetel oli grippi haigestumise intensiivsus madal kõikides Euroopa Liidu liikmesriikides.

Euroopa Haiguste Ennetamise ja Tõrje Keskuse (ECDC) eksperdid on arvamisel, et suure tõenäosusega ringlevad sel hooajal üheaegselt nii hooajaline A-gripi viirus (H3N2) kui ka pandeemiline A-gripi viirus (H1N1) ning B-gripiviirused. Milline gripiviiruse tüvi hakkab sel hooajal domineerima, eksperdid veel täpselt ei prognoosi. Praeguseks on olnud Euroopa 54-st laboratoorselt kinnitatud gripiviirusest 39 A- ja 15 B-gripiviirused. 28-st alatüpeeritud A-gripiviirusest olid neli pandeemilised A(H1N1) ja 24 hooajalised A(H3N2) gripiviirused.

Viimati oli hooajaline A(H3N2) gripiviirus ringluses 2009. a talvel, mistõttu võib olla elanikkonna vastupanuvõime selle viiruse suhtes nõrgenenud.

Ringlevate gripiviiruste antigeense struktuuri uuringud näitavad, et uuritud viiruste antigeenne struktuur on sarnane käesoleval hooajal gripivaktsiinis kasutusel olevatega.

Swine origin reassortant gripi A(H3N2) viiruse levik Põhja Ameerikas

Sea gripiviirus A(H3N2) on põhjustanud kerge kuluga haigestumisi sigadel üksnes Põhja-Ameerikas. Euroopas selle gripiviiruse tüvest põhjustatud haigusi sigadel registreeritud ei ole. Inimestel on registreeritud selle sea gripiviiruse poolt põhjustatud haigestumisi üliharva ja sedagi vaid neil inimestel, kellel on olnud kokkupuude sigadega või kes on olnud lähikontaktis haigestunud inimesega. Euroopas ei ole inimestel seni registreeritud ühtegi sellest viirusest tingitud haigestumist.

2011. aastal Põhja-Ameerikas grippi haigestunud 11 inimese hulgas läbi viidud täiendavad uuringud kinnitasid, et grippi haigestumist põhjustas seagripiviirus A(H3N2), mille geneetiline struktuur on muteerunud ja viiruse genoomile on lisandunud üks pandeemilise gripiviiruse A(H1N1)p segment. Uut viirust nimetatakse swine origin reassortant gripi A(H3N2) viirus ehk S-OtrA(H3N2).

Hiljuti haigestusid Põhja Ameerikas 3 last, nende haigestumise põhjustas uus muteerunud gripiviirus S-OtrA(H3N2). Lapsed olid omavahel lähikontaktis, nad viibisid ühes lasteasutuses, kuid loomadega seotud ei olnud. Haiguse kulg oli kerge, lapsed ei vajanud hospitaliseerimist.

Euroopa Haiguste Ennetamise ja Tõrje Keskuse (ECDC) ekspertide hinnangul ei kujuta uus S-OtrA(H3N2) viirus veel ohtu, kuna tema leviku potentsiaal on piiratud, kuid olukorra muutust välistada ei saa.

Terviseamet annab teada, et olukorra jälgimiseks on gripikeskuse nakkushaiguste labor juurutanud gripiviiruse S-OtrA(H3N2) määramise meetoodika.

Esmaste haigusjuhtude võimalikult varajaseks avastamiseks alatüpeeritakse sentinel süsteemi osalejate poolt edastatud proovid täiendavalt ka uuele gripiviirusele.